

sosialurin

telf. 147 20. 11820
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosialurin

Útgevari:
Fyritaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bláðmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

»Eitt er frøði úr Íslandi komið«

Soleiðis verður tikið til í mongum av gomlu kvæðum okkara. Hetta tiltak-
ið hjá gomlu kvæðaskaldum okkara
ber boð um tøy mongu mentun-
narligu bond, ið vóru millum íslendingar
og føroyingar í gomlum døgum.

Íslendingar hava, tykir tað, altíð
havt ein serligan tokka til okkum
føroyingar. Tað hava teir altíð sjálvir
sagt og hvat betur er, teir hava sýnt í
verki, at hetta ikki bert eru tóm orð.
Tá talan hevur verið um at veita
fræmmandum fiskivinnulondum
sømdir undir Íslandi, hava føroyingar
altíð fingið betur sømdir enn aðrir, og
hetta úttan at vit hava latið teimum
tilsvarandi aftur fyri.

Aftur einaferð hava íslendingar
sýnt seg sum okkara sonnu vinir. Teir
hava av sínum eintingum latið Fø-
royum og Føroya landsskjalasavni
stórtingna gávu við skjølum Fø-
royum viðvíkjandi.

Vit meta, at hóast skjølini hava
stóran søguligan og siðsøguligan
týðning fyri okkara søgugransking,
so hevur sjálvt tað íslenska tiltakið
størri týðning. Tað er fatan okkara, at
íslendingar við hesum tiltaki vilja
minna á og undirstrika, at føroyingar
og íslendingar eru nær skyldir, at teir
eru fegnir við henda skyldskap, og at
teir við hesari gávu vilja vátta teirra
vinskapið við føroyingar.

Vit eiga at gleðast yvir vakra tiltak
íslendinga og nýta høvi til at um-
huga stóðu okkara mótvegis
Íslandi. Tey seinastu árin er ferða-
sambandið til Íslands munandi
batnað við tað, at tað nú ber til at
ferðast sjóvegis millum londini.

Kanska áttu vit nú at umhugað,
um ikki tey mentunarligu bondini
millum báðar frændatjóðirnar kundu
verið nógv fleiri og sterkari enn tey
eru.

Gáva íslendinga er teimum til
miklan sóma. Hon minnir okkum á
orðini, vit á sinni settu á rammuna
rundan um málningin, sum Føroya
løgting gav íslenska Altinginum, tá
hetta hevði túsundára hátíðarhald:
»Gamlar gøtur og gamlar vinir eigur
eingin at gloyma«.

Eingin víst so stórt skilaloysi sum fólkaflokkurin

Harra blaðstjóri.

Tað, sum nú hendi við
landstýrinum, mátti
henda fyrr ella seinna —
uttanlandssigling ella ikki
uttanlandssigling. Var
hon ikki, so vildi Fólka-
flokkurin funnið eina aðra
orsøk til at slitið »samarb-
eidið«. Triggir flokkar við
so diametralt mótsattari
ideologi kundu ikki bliva
við at spæla hesa
komediú!

Um rætt varð atborið í
fjórð, og »Lasse II« — ella
enn størri skip — varð
keypt, kundu vit í dag
verið væl á veg móti
einum munagóðum alter-
nativum vinnuvegi, nevni-
liga einum væl útbúnum
farmaskipafloka, sum nú
er nógv meir átroðkandi,
enn nakrantíð, nú alt sum
hevur við fiskivinnu at
gera, hvíkur á so ótryggum
grundarlagi.

Um ávisar kreftir ikki
vóru so bangnar fyri orð-
inum »alment«, kundi tað
almenna og tað privata (—
sum alla tíðina var ætlan-
in) saman útbýgt ein
farma- og ferðafólkaflut-
ning, ið munagott kundi
avlastað fiskivinnuna sum
einasta tilverugrundarlag
undir samfelag okkara. Tað,
hetta ikki eydnaðist,
mugu afturhaldskreftirnar,
fyrst og fremst Fólka-
flokkurin og Sambands-

flokkurin, taka høvuðs-
ábyrgdina av!

Við hesum mista vinnu-
møguleika — og øðrum
átroðkandi málum við — í
huga er tað óhugnaligt, at
Fólkaflokkurin samvit-
skuleyst nú steigar øllum
tingarbeiði og leypur frá
tí, hann avtalaði í fjør.

Tá var Jógvan Sund-
stein tann sterki
maðurin, ið setti teir
stokkonservativu, út-
brendu felagar í flokki
sínum uppá pláss og har-
við átti sín stóra lut í at
bjarga einum rillandi sam-
arbeiði og — ikki minst —
flokksins andliti. Men
síðan tá er hann syste-
matisk niðurbardur av
teim somu flokksfeløgum,
um, og tann lógin, hann
visti í fjør, er nú køvður so
dyggiliga, at hann í dag
bert tykist lesa orð upp,
sum teir nú sterku innan
flokkin hava diktað
honum. Ja, so fast á
knúnnum ekar hann, at
hann við »kyshánd« tekur
móti samráðingartilboð-
um frá sínum argasta
figginda!

Við valinum til heystar
kann úrslitið ikki verða
annað, enn at Fólkaflokk-
urin missir allar sínar
menn í lögtinginum. Tað,
teir hava víst, man vera
størsta skilaloysi, vit hava
sæð frá nøkrum
politiskum flokki, ikki

bert í Føroyum, men ffr
politiskum flokki
yvirhevdur!

Fyrst vóru teir við til at
fella tað mest sjálvsagda
keypið, uttanlandssigling-
ini viðvíkjandi, nevniliga
»Lassa II«. Síðan ganga
teir við til at keypa eitt
skip álikavæl, »Teistan«,
sum eftir minum tykki var
størri »brøleri«, enn ikki at
keypa »Lassa II«. Sam-
stundis eru teir partar í
semju um at byrja uttan-
landssigling um veturin.
Tá so henda skal setast á
stovn, ja, so leypa teir
Gud hjálpi mær frá í sein-
astu løtu. Huga sær,
keypa skip til at binda fyri
teym!

Tað, teir hava ført fram
hesa seinastu tíðina hevur
stórt sæð bert verið vísan
til Skipaferðslunevndina,
sum man vera eitt tað
størsta — um ikki tað
størsta — mistakið hetta
landstýrið hevur gjørt.

Ein slík nevnd eigur at
vera samansett av objek-
tivism limum og ikki av
persónum, sum eru bein-
leiðis innvolveraðir í tí
sigling, talan er um. Sjál-
vandi mátti úrslitið verða,
sum tað varð: Teir frá
Strandferðsluni mæltu til
at sigla, og teir frá teimum
privatu skipafeløgum
mæltu frá. Teir kundu ikki
fingið betur vápn til at
fjalga um síni áhugamál,

enn akkurat tað at verða
limir í hesi nevnd. Objek-
tiv dæming kundi ikki
koma uppá tal!

Pauli Ellefsen hevur nú
aftur fingið agn til sitt
valsnerið. Soleiðis sum
hann hevur borið seg at á
løgtingi og í skriving, veit
hann, at tað neyvan
verður lætt hjá sambands-
flokkinum at fáa samarb-
eidið við nakran av núver-
andi landstýrisflokki-
num, so hann kann úttan
at váða annað við at rópa
upp um samarbeiði, enn at
visa til sínar »góðu roynd-
ir«, tá val verður í nov-
ember, og soleiðis fáa sær
enn nakrar atkvøður. At
hetta ikki er tóm tala,
visir tað, at Pauli Ellefsen,
nú samgongan slitnaði,
løgir enn sterkari — um
gjørligt — við útspilling-
ini. Soleiðis leggur ein ikki
upp til samarbeiðissam-
ráðingar!

Pauli Ellefsen ynskir
ikki at fara til val nú, tí
hann — eins og mong
onnur — ber ótta fyri, at
Sambandsflokkurin fær so
nógvar stemmur, at hann
ikki hesa ferð kann sleppa
sær undan ábyrgdini, eins
og hann gjørdi seinast við
at nýta eitt lesarabræv
sum orsök!

O H E

Leggið tykkum hetta í Geyma!

Tjóðveldska nationalisman rópar:

Læknar fylkist við dansk-
um læknum fyri at tit
kunnu fáa meiri lön!

Sakførarar fylkist við
danskum sakførarum fyri
at tit kunnu fáa meiri lön!

Prestar, fylkist við
danskum prestum fyri at
tit kunnu fáa meiri lön!

Embætismenn, fylkist
við danskum embætis-
monnum fyri at tit kunnu
fáa meiri lön!

Lærarar við hægri skúl-
arnar, fylkist við danskum
magistarum fyri at tit
kunnu fáa meiri lön!

Sjúkrasystrar, fylkist
við danskum sjúkrasystr-
um fyri at tit kunnu fáa
meiri lön!

Arbeiddarar og
fiskimenn, tit skulu vera
so nationalir, at tit ikki
undir nøkrum umstøðum
mugu svikja sjálvstýris-
og sambandshugsjónina
við at fylkjast við dansk-
um arbeidsmonnum og
fiskimonnum. Men
gloymið ikki, at eisini
sambandsmenn berjast
við hond og fot í móti at
slitmannafjeldin skal fáa
nakran stuðul úr

Danmark.

Tí, siggja tit, skuldi tað
hent seg, at vit finga pen-
ingaliga hjálpa, so hevði
hetta ikki komið væl við
hjá okkara vinnulivs-
monnum og arbeidskeypp-
arum, og hevði hjúnar-
bandið millum hinar flokk-
arnar og teir omanfyri
nevndu bólkarnar slitnað.

Tá eg havi tikið sam-
bandsflokkin við, so er tað
tí, at hann er ein av hond-
langarunum hjá
arbeidskeypparunum! Men
hvussu leiingi vilja arbeid-
arar og fiskimenn lata seg

lokka við falskari nation-
alismu, sum einki annað
endamál hevur enn at tæla
teir fyri at verja stør-
mannaintressurnar?

Fylkist við javnaðar-
monnum — arbeidsmenn
og fiskimenn. Teir verja
tykkara interessur og
berjast fyri tykkum!

Latið okkum tí taka
lógvatak saman við
teimum norðurlendsku, og
øllum heimsins kammirát-
um so langt og sterkt sum
vit røkka.

Fiskimaður

Viðmerking og rættleiðing til útvarpstáttin »Lóg og rættur«:

Limir Føroya Keyppssamtøku hava ikki solidariska ábyrgd!

Í útvarpstáttinum »Lóg
og rættur« 25. septembur,
viðgjørdi Jógvan Páll
Lassen, advokatur,
ymisk sløg av felags-

skapum og teirra lógar-
uppbyggingar og munin
millum ymsar
felagsskapir annars.
M.l.a. nevndi hann luta-

feløg, ið høvdu solidariska
ábyrgd (samábyrgd), t.v.s.
hvor einstakur limur
heftur fyri skyldum
felagsins, og í hesum

sambandi vóru so keyps-
samtøkur nevndar.

Fyri at undirstrika
hetta enn meira, segði
hann »søguna« um ein